

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BẾN TRE
TRƯỜNG THPT LẠC LONG QUÂN

ĐỀ KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KỸ NĂNG ĐỌC THỂ LOẠI TÙY BÚT
MÔN: NGỮ VĂN LỚP 11

I. MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao		
			TN KQ	TL	TN KQ	TL	TN KQ	TL	TN KQ	TL	
1	Đọc	Tùy bút	2	0	2	4	0	1	0	0	50
Tổng			1	0	1	2	0	1	0	0	50
Tỉ lệ %			10%		30%		10%		0%		
Tỉ lệ chung			40%				10%				

II. BẢNG ĐẶC TẢ ĐỀ KIỂM TRA

TT	Kĩ năng	Đơn vị kiến thức / Kĩ năng	Mức độ đánh giá	Số lượng câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng % điểm
				NB	TH	VD	VDC	
1	Đọc hiểu	Tùy bút	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nhận biết được điểm nhìn trần thuật của văn bản Nhận biết các phương thức biểu đạt chủ yếu của văn bản. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Các biện pháp tu từ được sử dụng, cái tôi trữ tình cùng đặc điểm nổi bật của hình tượng trong văn bản Phân tích được sự kết hợp giữa yếu tố tự sự và yếu tố trữ tình trong văn bản. Phân tích, lí giải được tình cảm, cảm xúc của người viết thể hiện qua văn bản <p>Vận dụng:</p> <p>Phân tích được một vẻ đẹp được thể hiện trong văn bản</p>	2 câu TN	2 câu TN	4 câu TL	1 câu TL	50
Tỉ lệ %				10%	30%	10%	0%	50
Tỉ lệ chung				40%		10%		

III. ĐỀ KIỂM TRA

ĐỌC NGỮ LIỆU SAU VÀ THỰC HIỆN HIỆN YÊU CẦU BÊN DƯỚI

(1) (...) Con Sông Đà tuôn dài tuôn dài như một áng tóc trữ tình, đầu tóc chân tóc ẩn hiện trong mây trời Tây Bắc bung nở hoa ban hoa gạo tháng hai và cuồn cuộn mù khói núi Mèo đốt nương xuân. Tôi đã nhìn say sưa làn mây mùa xuân bay trên Sông Đà. Mùa xuân dòng xanh ngọc bích, chứ nước Sông Đà không xanh màu xanh canh hến của Sông Gâm, Sông Lô. Mùa thu nước Sông Đà lừ lừ chín đỏ như da mặt một người bầm đi vì rượu bữa, lừ lừ cái màu đỏ giận dữ ở một người bất mãn bực bội gì mỗi độ thu về. Chưa hề bao giờ tôi thấy dòng sông Đà là đen như thực dân Pháp đã dè chừng con sông ta ra đổ mực Tây vào mà gọi bằng một cái tên Tây láo lếu, rồi cứ thế mà phiết vào bản đồ lai chữ.

(2) Con Sông Đà gọi cảm. Đối với mỗi người, sông Đà lại gọi một cách. Đã có lần tôi nhìn Sông Đà như một cố nhân. Chuyến ấy ở rừng đi núi cũng đã hơi lâu, đã thấy thèm chỗ thoáng. Mãi bám gót anh liên lạc, quên đi mất là mình sắp đổ ra Sông Đà. Xuống một cái dốc núi, trước mắt thấy loang loáng như trẻ con nghịch chiếu gương vào mắt mình rồi bỏ chạy. Tôi nhìn cái miếng sáng lóe lên một màu nắng tháng ba Đường thi “Yên hoa tam nguyệt há Dương Châu”. Bờ Sông Đà, bãi Sông Đà, chuồn chuồn bươm bướm trên Sông Đà. Chao ôi, trông con sông, vui như thấy nắng giòn tan sau kì mưa dầm, vui như nôi lại chiêm bao đứt quãng. Đi rừng dài ngày rồi lại bắt ra Sông Đà, đúng thế, nó đằm đằm ẩm ẩm như gặp lại cố nhân, mặc dầu người cố nhân ấy mình biết là lắm bệnh lắm chứng, chốc dậu dàng đấy, rồi chốc lại bản tính và gắt gỏng thác lũ ngay đấy”. (...)

(Trích Người lái đò Sông Đà, Nguyễn Tuân, Ngữ văn 12, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2012, tr.190-191)

Lựa chọn đáp án đúng:

Câu 1. Đoạn trích trên sử dụng điểm nhìn trần thuật ở ngôi thứ mấy?

- A. Ngôi thứ nhất
- B. Ngôi thứ hai
- C. Ngôi thứ ba
- D. Cả A và C

Câu 2. Các phương thức biểu đạt chủ yếu của văn bản trên là?

- A. Biểu cảm và thuyết minh
- B. Thuyết minh và nghị luận

C. Tự sự và nghị luận

D. Tự sự và biểu cảm

Câu 3. Các biện pháp tu từ nào được sử dụng trong câu văn: “*Con Sông Đà tuôn dài tuôn dài như một áng tóc trữ tình*”?

A. So sánh và liệt kê

B. So sánh và điệp

C. So sánh và nhân hóa

D. So sánh và ẩn dụ

Câu 4. Cái “*tôi*” của tác giả được thể hiện như thế nào qua đoạn trích?

A. Cái tôi tài hoa

B. Cái tôi đa cảm

C. Cái tôi trữ tình

D. Cả A và C

Trả lời các câu hỏi sau:

Câu 5. Những đặc điểm nào của con Sông Đà được tác giả nói tới trong đoạn trích?

Câu 6. Chỉ ra sự kết hợp giữa yếu tố tự sự và trữ tình trong văn bản?

Câu 7. Anh/chị cảm nhận như thế nào về đẹp của con sông Đà trong đoạn trích?

Câu 8. Em có suy nghĩ như thế nào về tình cảm của tác giả đối với đất nước trong câu văn: “*Chưa hề bao giờ tôi thấy dòng sông Đà là đen như thực dân Pháp đã đè ngửa con sông ta ra đổ mực Tây vào mà gọi bằng một cái tên Tây láo lếu, rồi cứ thế mà phiết vào bản đồ lai chữ*” ?

Câu 9. Chọn phân tích một vẻ đẹp của con sông Đà ở trong đoạn trích mà bạn tâm đắc nhất? (Viết khoảng 5 – 7 dòng)

DỰ KIẾN CÂU TRẢ LỜI

Câu	Dự kiến câu trả lời
1	A
2	B
3	D
4	D
5	Những đặc điểm của con sông Đà được tác giả nói tới trong đoạn (1) là: Màu sắc và độ dài (2) là vẻ đẹp mặt sông, dòng nước.
6	HS chỉ ra được những câu văn có tính tự sự, trữ tình hợp lí
7	Vẻ đẹp của con sông Đà trong đoạn trích: Sông Đà mang vẻ đẹp gợi cảm, độc đáo và đầy cá tính.
8	Tình cảm của tác giả đối với đất nước trong câu văn: <i>“Chưa hề bao giờ tôi thấy dòng sông Đà là đen như thực dân Pháp đã dè chừng con sông ta ra đổ mực Tây vào mà gọi bằng một cái tên Tây láo lếu, rồi cứ thế mà phiết vào bản đồ lai chữ”</i> là tình yêu thiên nhiên, Đất nước nồng nàn và niềm tự hào, ý thức về nền độc lập, tự chủ của Đất nước.
9	<p>Học sinh tự do lựa chọn phân tích một vẻ đẹp của con sông Đà mà bản thân tâm đắc. Sau đây là gợi ý tham khảo:</p> <p style="text-align: center;">Phân tích vẻ đẹp của màu nước sông Đà:</p> <p>Màu sắc dòng nước của sông Đà biến đổi theo mùa: Mùa xuân, dòng nước sông Đà xanh màu ngọc bích. Phép so sánh ấy cho ta hình dung về sắc nước trong trẻo. Sắc nước ấy có được là do sông Đà đã chảy qua những vùng núi đá cheo leo nơi thượng nguồn tây bắc. Một màu xanh đặc trưng của sông Đà, khác hẳn với cái màu xanh lơ mờ mờ đục đục như màu canh hến của sông Gâm, sông Lô. Vào mùa thu, dòng nước sông Đà lại “lừ lừ chín đỏ như da mặt người bầm đi vì rượu bữa, lừ lừ cái màu đỏ giận dữ ở một người bất mãn bực bội gì mỗi độ thu về”. Màu chín đỏ ấy là hệ quả của những trận mưa lũ đầu nguồn cuốn phăng đất đá. Cái màu đỏ lừ lừ ấy còn hé lộ cho ta thấy ẩn chứa bên trong dòng chảy êm ả vùng hạ lưu ấy vẫn tiềm ẩn những sức mạnh ghê gớm của một con sông trái chứng trái nết, thoát hiện lành đầy rồi bỗng chốc lại có thể gất gông thác lũ ngay đấy.</p>